

GRABALUZ

DOLORES N. 13. D. 302. 303 Y 304. MEXICO. D. F.

16 de juny del 1952

Estimada mare: li contesto a vostè directament la carta que ens va dedicar. Entenem perfectament la situació, que no es contradiu pas amb el pla pacient que ens havíem traçat.

L'ingrés mensual que vostè indica (10.000 pessetes), com a necessari per a viure a Barcelona no sé si deu ésser possible de guanyar dibuixant. El senyor González Porto, arribat fa poc d'un nou viatge a Barcelona, explica que el gerent que té a la "Montaner y Simón" (firma on hi té forts interessos) guanya un sou de 4.000 pessetes. No sé si l'home diu la veritat o no, però si la diu, ~~hi~~ ha d'ésser força difícil que un dibuixant especialitzat en afers editorials, guanyi més que el gerent o gerents de les mateixes.

Els lloguers (a base de les 1.000 pessetes mensuals que m'indica, els trobo en relació als de ~~Mexic~~ ~~Méxic~~, ~~XXXXXXXX~~ força baixos. Aquí, els lloguers representen una cinquena part del sou. Per altra banda tothom ens diu que és tan difícil de trobar pis a Barcelona. Amb la Rosa hem convingut moltes vegades que, el dia que tornéssim, potser seria millor anar a viure en un poblet de prop de Barcelona, on hi haguéssin bones comunicacions. Els lloguers han d'ésser necessàriament més baixos, els nens tindrien un clima més saludable i nosaltres, que ja estem acostumatats a viure lluny del centre, no ens vindria de nou. Quan ens dediquem a aquesta mena de somnis, sempre pensem en un poblet de la costa, perquè el mar és una de les coses que s'enyoren més.

En fi: amb paciència i sense defallences preparem la possible realització d'un pla de retorn, en el termini aproximat que ens hem fixat de vuit anys. Déu faci que ~~tant~~ totes les coses vinguin de cara en aquest sentit, i que ens doni salut a tots per a esperar el que calgui.

Li torno a dir, mare, el que he repetit tantes vegades: nosaltres ens enyorem molt i no ens resig-

nem de cap manera a fer definitiu l'exili. Però quan pensem en la possibilitat d'un nou atac col·lectiu de bogeria que faci possible una altra guerra, aleshores el fem és invertir els termes i desitjar amb tota l'ànima que vostès fossin aquí amb nosaltres. Moltes vegades, quan els rumors d'un nou conflicte es fan més insistents, la Rosa em diu que els escrigui aconsellant-los que s'ho vinguin tot i vinguin a Mèxic. En aquest cas -el pitjor dels casos- no cal dir com el Joan mateix seria el més interessat en una solució d'aquest tipus.

Però tot és contradictori, confús. Gent arribada d'Europa, ens han dit que es parla més de guerra a Amèrica que a Europa i que en moltes ocasions en que aquí la situació semblava haver arribat a un punt insostenible (des del punt del nerviosisme bèl·lic, tan acusat en els E.E.U.U.) a Europa la gent es prenia les coses amb més calma i parlava més de pau que de guerra.

Vostè mare cuidis molt i no es lliuri a preocupacions innecessàries. Pensi que, amb l'ajut de Déu, ens hem de tornar a veure i els nets de Mèxic l'han de trobar ben jove. Molt sovint, quan penso que estic a punt de complir els quaranta anys, penso quin efecte més rar ha de produir als pares tenir fills tan grans. Però de seguida afegeixo:

"La mare sempre et deu trobar petit, amb ganes de cuidar-te amb la mateixa sol·licitud que quan aquella fotografia del carrer de la Roda, on em dona una taça de llet..."

M'acomiedo, mare estimada, perquè no yull interrompre la continuïtat de la correspondència i un nou full (són prop de les vuit del vespre) representaria no poder tirar la carta fins demà. La Rosa li escriurà a part, també per vostè sola, perquè puguin establir diàleg de "dona a dona". Molts petons al Joan i una abraçada ben forta pel pare. I vostè rebi tot l'amor del seu fill

Pere